

Urbán Balázs

Pizzaember a blue boxban

PESTIESTI

Noha az alkotók cuvée-ként aposztrofálják a Krétakör legújabb előadását, nekem más lé jutott eszembe róla. Amolyan jófajta leves, melybe a séf mindent belefőzött: ízletes húsokat, finom tésztát meg némi zöldséget. S noha hozott anyagból dolgozott, sikerült eredeti ízelet is teremtenie. Még akkor is, ha bizonyára vannak olyanok, akik az egyes alapanyagokat jobban szeretik önmagukban, nyersen tálalva, mint levesbe főzve.

Drazen Sivak,
Yang Li,
Katona László,
Specht-Ronique
Verena,
Sárosdi Lilla,
Csákányi Eszter,
Gyabronka József
és Mucsi Zoltán

A Krétakör és Nagy Fruzsina közös produkciója látvány és verbalitás kettősségére épül. A népszerű lapra asszociáltató cím, melyen keresztül megidéztek a budapesti éjszaka fragmentumai, apró mozaikokból összeálló szerkezetet takar. Megcsodálhatjuk a tervező eredetien formabontó, invenciózus kreációit, melyek köré történetek, de legalábbis etűdök épülnek. Noha ez a törekvés az előadás egészen érződik, kevés az olyan jelenet, melyben a látványosan extravagáns jelmezek mellett a szöveg is meghatározó. Jellemzőbb, hogy a tervezői látomásokat inkább kiegészíti, kíséri a szöveg, az igazán frappáns, verbálisan erős jelenetekben pedig a ruhák játszanak kevésbé fontos szerepet. Ami legalábbis megkönnyíti a nézői koncentrációt – s ez nem baj, hiszen a befogadói figyelmet a bemutató több eleme amúgy is megosztja. A játék két szintéren zajlik: „bent”, azaz a Trafó színpadán és „kint”, az utcán. Utóbbi eseményeket kivetítőn figyelhetjük. Kint és bent néha ellenpontoszza, de gyakrabban kiegészíti egymást; azt, hogy a két aspektus végül is egy, a kettő közti folyamatos átjárás is mutatja. A videót azonban

nemcsak az utcán használják; fontos szerep jut a játékban a blue box technikának is, melynek segítségével mulatságos etűdök sora épül fel. A humor forrása persze nem a képi trükk (hiszen ilyesmit láthattunk már nemegyszer), hanem az, hogy maga a nyers fázis is megjelenik szemünk előtt. Vagyis nemcsak a félmeztelenül elnyúlva éneklő Sárosdi Lilla felőstestén hancúrozó férfikart láthatjuk, hanem a kék párnát is, melyre a férfiak a színésznő keblei helyett rávetik magukat. Mint ahogy Tilo Werner is úgy találko-

zik – örök vágyát kielégítendő – Jimi Hendrixszel, hogy látjuk társai igyekezetét, amint a hőn áhított találkozás technikai feltételeit erejükkel megfeszítve igyekeznek biztosítani.

Noha a színlap szerint a benti jeleneteket Láng Annamária, a kintieket Nagy Fruzsina rendezte, az előadás szemlélete, látványvilága, atmoszférája egységes. Komoly és komolyan vett színészi csapatmunka látható – akkor is, amikor a jelmezeknek kell testet adni (akár autókat, akár ételeket megelevenítve, életre keltve ezáltal a bizarrnak ható, de többnyire a mindennapi banalitások és toposzok talaján építkező fantázia-dús és szellemes tervezői koncepciót), s akkor is, amikor a tradicionális, szövegközpontú jeleneteket kell személyiséggel megtölteni. Ez utóbbiak hangulatukat, humorukat és erejük tekintve roppant változatosak. Pompás és találó szatíra például a rúdon forgatott csocsóbábuk szárnyaszegett hadaként leképezett focicsapat jelenete, mely természetesen túl is nő tárgyán. Kitűnő magánszám Sárosdi Lilla lakást kereső jelenete, mely – amellet, hogy az emberi hülyeség számos válfaját találóan képezi le – akár egy *one woman show* fragmentumának is tűnhet. S nem mellesleg: ennek folyománya az a kép, ahol talán legtartalmasabban találkozunk színész, jelmez és videó: a házakat formázó ruhák „ablakai” mögé a kamera segítségével kukkanthatunk be. A sextelefonos lányok jelenete szellemes bohózatként indul, hogy aztán jóval komolyabb, szentimentálisabb hangot üssön meg. Ez utóbbi hang közhelyesebb kicsit, mint a bohózat alaptonus, de Tóth Orsi és Mucsi Zoltán alakítása végül is átüt a banalitásokon.

Vannak persze fáradtabb percei is a játéknak, mint ahogy a többnyire a kivetítőn látható kerettörténet sem egészen egyenletes. Itt egy kiégett pasas száll taxiba, hogy belevettesse magát az éjszakába. Nevét nem hajlandó elárulni, mire a sofőr sem hajlandó elindulni. Abszurd, de valahogy mégis elképzelhető párbeszéd alakul ki köztük: életszerű és mulatságos egyszerre. Terhes Sándor űzött, kiismerhetetlen, megszá-

lottságot sugárzó tekintete éles kontrasztot képez Scherer Péter blazírt, de kekeckedésre hajlamos alakjával. Nem tudni pontosan, ki szórakozik kivel. Ezt az alaphangot azután a kerettörténet nem tartja ki; erősebb és közhelyesebb jelenetek váltják egymást.

Az előadást át- meg átszövik az ironikus önreflexiók. (Aki a Krétakör honlapján olvassa a sajátos próbanaplót – mely többek között tájékoztat Schilling Árpád minden lépéséről, mellyel meg akarta akadályozni a bemutatót –, bővebben is megmerítkézhet ezekben.) „Pepe” és „Gyabi” találkozásából megtudhatjuk például, hogy a lányok helyesek, de rendezni nem tudnak, így a színészek toldozgatják az anyagot (na jó, ezt nem egészen így mondják). Ezek a reflexiók persze igen divatosak manapság, mondhatnánk, egyfajta színházi nyelv integráns részei. De ebben az előadásban az önirónia hitelét a felvállalt személyesség adja. A színészek egyenszürke ruháján például rövid feliratok látszanak. Ezek egy része akár különösebb színházi-filmes képzettség nélkül dekódolható (szerettem, hogy Gyabronka József ruháján például ott virított a *Zsebtévé* is), kisebb hányada atelier-poén, a fennmaradó része pedig nyilván olyannyira személyes, hogy csak az egyes színészeket közelebről ismerők számára érthető. Erre a személyes önreflexióra teljes jelenetek is épülnek. A legemlékezetesebb talán a Rába Rolanddal készített interjú, melyben az alany az önnön szerialitásától eltelet, körön kívül állására roppant büszke, „alternatív színészsztár” vérfagyasztóan mulatságos portréját rajzolja meg. A személyesség persze nemcsak ironiába mártva érvényesülhet. A magam részéről legalábbis idesorolom Péterfy Borbála „öltözőből induló” szép énekét, vagy az utolsó jelenetek egyikét is, melyben a produkcióban színészként is részt vevő Láng Annamária – megint csak a blue box technikának köszönhetően – színésztársai képét mossa le meztelen felsőtestéről.

Ez utóbbi akár végszó is lehetne – de talán túl talányos, másfelől túlságosan is a búcsúra asszociáltató végszó ehhez az előadáshoz. Így aztán színre érkezik Yang Li egy csövekből,

Yang Li

Köncz Zsuzsa felvételei

